



Republika e Kosovës
Republika Kosovo-Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

ZAKON br. 04/L-024

O DRŽAVNOJ POMOĆI

Skupština Republike Kosovo;

Na osnovnu člana 65 (1) Ustava Republike Kosovo,

Usvaja

ZAKON O DRŽAVNOJ POMOĆI

OPŠTE ODREDBE

Član 1
Cilj

Ovim zakonom se utvrđuju načela i procedure, u saglasnosti sa kojima se dozvoljava i kontroliše se državna pomoć u cilju podrške privrednog i socijalnog razvoja, primene načela funkcioniranja tržišne privrede, zaštite konkurencije i ispunjavanja obaveza koja proizilaze iz međunarodnih sporazuma, ratifikovanih od Republike Kosova, u skladu s kojima su i odredbe o državnoj pomoći.

Član 2
Delokrug

Ovaj zakon će se primeniti u svim sektorima proizvodnje i usluga u Republici Kosova, izuzev sektora poljoprivrede i ribarskog gazdinstva.

Član 3 Definicije

1. Dole navedeni izrazi imaju sledeća značenja:

1.1. **Državna pomoć** - je svaka data pomoć iz državnih izvora, u bila kakvoj formi, koja može obuhvatiti ali se ne ograničava na: grantove i subvencije; oslobađanju ili diferenciju takse; opraštaju zaostalih isplata i novčanih kazni; opraštaju dugova ili pokrivanju gubitaka; garancije o kreditima ili davanju kredita sa nižim kamatnim stopama; sniženju obaveza društvenog osiguranja; sniženju cene roba i ponuđenih usluga, ili prodaju državne imovine ispod tržišne cene, ili kupovini roba i usluga većim cenama od tržišnih; uveličavanje državnog kapitala kod preduzeća ili izmenu njene vrednosti, u okolnostima koji nisu prihvatljivi za privatnog investitora koji deluje u normalnim ekonomskim uslovima.

1.2. **Davaoci državne pomoći** - su svi organi centralne i lokalne administracije, javne proizvođača, ili ustanove koje rade u ime države i daju dobitak za određeno preduzeće ili posebni sektor.

1.3. **Preduzeće** - je fizičko ili pravno lice, ili privatno, odnosno javno lice, koje vrše privrednu delatnost;

1.4. **Mala i srednja preduzeća** - su preduzeća podeljena prema važećim zakonskim propisima u manjim i srednjim preduzećima.

1.5. **Šema pomoći** - je svaki normativni akt na osnovu kojeg, bez potrebe za drugim aktima, može se uopšte planirati i izdavati državna pomoć.

1.6. **Individualna pomoć** - je pomoć koja se daje određenom korisniku za određeni slučaj ili kada je iznos pomoći koja se daje određenom korisniku, u okviru šeme pomoći i veća od minimalnog dozvoljenog limita.

1.7. **Nezakonita pomoć** - je svaka državna pomoć koja se daje i provodi u suprotnosti sa načelima slobodne konkurencije sa ovim Zakonom ili odluka Komisije za državnu pomoć.

1.8. **Zainteresovane strane**- su stranke kojima je dodeljena pomoć, kao i preduzeća i konkurentna udruženja, čije se interese zadiru davanjem pomoći.

1.9. **Pomoć za rizik kapitala**- je finansiranje koja je napravljena preduzećima kao i, mala i srednja preduzeća kroz učešće u kapitalu u obliku kvota, deonice ili obligacija koje se mogu pretvoriti u deonice, u prvim fazama rasta njihovog osnivanja i upravljanja.

1.10. **Zahtev za informisanje** - je zahtev koji dostavlja ili podnosi davaoc pomoći za odobravanje plana državne pomoći, praćen svom dokumentacijom, koju predviđa ovaj Zakon i druga akta o njegovoj primeni.

1.11. **Pomoć de minimis** - je pomoć koja ne prekorači predviđen iznos odredbama ovog zakona u toku trogodišnjeg perioda, nezavisno od vrste pomoći ili cilja za koji je dat.

Član 4 **Zabrana državne pomoći**

Osim slučajeva koji su drukčije predviđeni ovim Zakonom, zabranjuje se svaka pomoć iz državnih izvora, u bilo kom obliku, koja direktno ili indirektno iskrivljava ili pretili da iskrivljava konkurenciju davanjem prednosti jednoj ili više određenih preduzeća ili za proizvodnju određenih produkata.

Član 5 **Dozvoljena pomoć**

1. Dozvoljena je pomoć:

1.1. Socijalnog karaktera koja se dodeljuje individualnim potrošačima i ako ne diskriminira poreklo proizvoda.

1.2. U slučaju štete uzrokovane od elementarnih nepogoda ili za posebne slučajeve vezane za nacionalnu sigurnost.

1.3. Pomoć „de minimis“ ako njen iznos ne prelazi trideset hiljada (30.000) Evra u bilo kom trogodišnjem (3) periodu, nezavisno od oblika pomoći ili namene za koju je dodeljena, i koja se ne daje za izvoznu delatnost, ne uslovljava se korišćenjem domaćih proizvoda u odnosu na uvozne, a korisnik nije preduzeće koja se nalazi u teškoćama.

2. Finansijska, budžetska pomoć ili neka druga pomoć koja se daje privatno-javnom partnerstvu u skladu sa Zakonom o privatno-javnom partnerstvu, ne treba podložiti ovom zakonu.

Član 6 **Državna pomoć koja se može dozvoliti**

1. Može se dozvoliti pomoć:

1.1. koja se izdaje da promovise ekonomski razvoj u oblastima na Republici Kosova gde životni standardi su izuzetno niski ili kojima je stopa nezaposlenosti je veoma visoka.

1.2. koja se izdaje za otklanjanje ozbilne poremećaje u privredu Republike Kosova ili podstiče realizaciju važnog projekta za Republiku Kosova,

1.3. koja olakšava razvoj određenih privrednih delatnosti ili razvoj određenih privrednih oblasti do te mere koja ne utice negativno uticati na uslove trgovine i nije u suprotnosti sa zajednickih interesa u okviru međunarodnih sporazuma ratifikovanih od Republike Kosova;

1.4. koja potstiče kulturu i čuvanje baštine do te mere koja neće znatno uticati na konkurenciju i tržišne uslove;

1.5. druga Pomoć koja je u skladu sa odredbama ovog Zakona.

Član 7

Kancelarija za državnu pomoć

1. Kancelarija za državnu pomoć (u daljem tekstu: „Kancelarija“) je administrativna jedinica za kontrolu državne pomoći i formira se u okviru Komisija Kosova za Konkurenciju.

2. Kancelarija je odgovorna za prijem, analizu i nadzor informacija i drugih podataka vezanih za šemu pomoći i za individualnu pomoć. Ona priprema izveštaje o ocenjivanju državne pomoći i odluke za Komisiju.

3. Kancelarija će imati najviše šest (6) zvaničnika, koji će imati status civilnih zvaničnika i podležu zakonskim odredbama o civilnim zvaničnicima, uključujući i plate. Nezavisno od toga, broj zvaničnika u kancelariji se može povećati isključivo nakon usvajanja u Skupštini Kosova.

4. Kancelarija za svoj rad izveštava Kosovsku komisiju konkurencije, godišnji izveštaj za nadzor realizacije državne pomoći priključiće se godišnjem izveštaju kosovske komisije za konkurenciju.

Član 8

Komisija za državnu pomoć

1. Organ koji odlučuju za državnu pomoć je Komisija za državnu pomoć (u daljem tekstu: „Komisija“). Komisija radi „ad hoc“ i samostalna je u obavljanju svojih funkcija.

2. Komisija se sastoji od pet (5) članova, i to od:

2.1. Ministra privrede;

2.2. Ministra Evropskih integracije;

2.3. Ministra trgovine i industrije;

2.4. Civilno društvo- jedan član (1) i

2.5. Predsednika Udruzenja opstina Kosova.

3. Komisiju imenuje Vlada Republike Kosova na osnovu predloga Ministarstva za finansije.

4. Članovi Komisije se imenuju za jedan vremenski period od četiri (4) godina odlukom Vlade Kosova.

5. Komisija Državne pomoći uz podršku Kancelarije takođe će obavljati određene funkcije i sa drugim zakonima.

Član 9 **Čuvanje tajne**

Informacije i podaci koji su povrljivog karaktera a dobiju se u toku procedura ocenjivanja i nadzora državne pomoći članovi Kancelarije i članovi Komisije su dužni da čuvaju u tajnosti i nakon okončanja njihovog mandata ili okončanja radnog odnosa.

Član 10 **Informisanje o pomoći**

1. O svim planima državne pomoći davaoc pomoći treba da Kancelariji dostavlja kompletnu informaciju. Ako u roku od petnaest (15) radnih dana od dana prijema obaveštenja za predloženu državnu pomoć ili dodatne informacije. Ako Kancelarija ne zahteva od davaoca državne pomoći dalje dodatne informacije, smatra se da ona ima sve potrebne informacije za ocenjivanje državne pomoći.

2. Obaveštenje treba da sadrži:

2.1. kompletne podatke o novom planu državne pomoći ili modifikaciji državne pomoći usvojenoj prethodno od Komisije.

2.2. podatke o postojećoj državnoj pomoći koja je počela pre stupanja ovog zakna na snazi i nastavlja se nakon njegovog stupanja na snazi.

2.3. format informacije je određen u Aneksu i podzakonskog akta „o procedurama i formatu informisanja“, koji donosi Ministarstvo za finansiju.

3. Informisanje nije neophodno u slučaju da je individualna pomoć data prema šemi koju je Komisija usvojila odlukom na osnovu člana 11 stav 3. ovog Zakona, izuzev slučaja kada iznos individualne pomoći treba da se izvesti u skladu sa posebnim pravilima odluke Komisije, državna pomoć za posebne industrije.

4. Tamo gde informacija o državnoj pomoći nije kompletirana, Kancelarija će u roku od petnaest (15) dana od dana prijema informacije zatražiti sve dodatne podatke.

4.1. davaoc državne pomoći će u roku od petnaest (15) radnih dana od dana prijema zahteva od Kancelarije, dostaviti sve zahtevane dodatne informacije.

4.2. u slučaju da davaoc državne pomoći ne dostavlja zahtevane informacije ili dostavljene informacije nisu potpune, Kancelarija će u roku od petnaest (15) radnih dana, obnoviti zahtev dajući jedan dodatni pogodni rok od petnaest (15) radnih dana, u kojem će se dostavljati Kancelariji zatražene informacije.

4.3. obaveštenje se smatra povlačenom, ako zatražene informacije nisu dostavljene u predviđenom roku, sem slučaja:

4.3.1. kada je pre isteka roka, rok je produžen uz odobrenje Kancelarije i davaoca pomoći,

4.3.2. kada davaoc podnosi činjenice u pismenoj formi, na osnovu kojih traži od Kancelarije da informaciju smatra kompletnom, zbog toga što dodatne zahtevane informacije nije bilo moguće obezbediti ili dostaviti na vreme. Ako se obaveštenje smatra povučenom, Kancelarija će o tome pismeno informisati davaoca pomoći.

4.4. davaoc pomoći može i sam da povuče obaveštenje pre nego što Komisija odlučuje o tome, prema članu 11 stav 4 ovog Zakona. Kada davaoc pomoći povuče obaveštenje, Komisija treba da zaključi postupak.

Član 11 **Procedure ocenjivanja**

1. Nakon prijema obaveštenja o državnoj pomoći, Kancelarija će oceniti državnu pomoć dali je ona u skladu sa odredbama ovog Zakona,

2. Kancelarija ima pravo da od svih koji daju državnu pomoć i onih koji je primaju zatraži sve informacije radi ocenjivanja državne pomoći. Informacije koje je dostavila jedna zainteresovana strana mogu se koristiti ako sve zainteresovane strane u istoj proceduri mogle izneti svoje komentare.

3. Nakon razmatranja izveštaja o oceni koji podnosi Kancelarija, Komisija odlučuje za uslovno ili bezuslovno odobravanje državne pomoći, ili odlučuje da ne prihvata.

4. Komisija donosi odluku:

4.1. u roku od šesdeset (60) kalendarskih dana, u slučaju razmatranja novih planova za državnu pomoć

4.2. u roku od trideset (30) radnih dana u slučaju pomoći posebnim industrijama (individualna pomoć), datu prema šemi državne pomoći, koji je usvojila Komisija;

- 4.3. u roku od dvadeset (20) radnih dana u slučaju modifikacije postojećih šema državne pomoći.
5. Vremenski rok iz stava 4. ovog člana počinje da teče od narednog dana, kada je Kancelarija pismeno potvrdila da je primila kompletno obaveštenje.
6. Kada Komisija ne donosi odluku u roku predviđenom prema stavu 4. ovog člana i nije produžila period ocenivanja, davaoc državne pomoći ima pravo da primeni plan o državnoj pomoći, uz prethodno pismeno informisanje Kancelarije.
7. Odluka Komisije donosi se većinom glasova članova Komisije.
8. Odluke Komisije dostavljaju se davaocu pomoći i objave se u Službenom listu Republike Kosova.

Član 12 **Usaglašenost**

1. Tamo gde Kancelarija sumnja u pogledu usaglašenosti državne pomoći sa ovim zakonom, ona će:
- 1.1. informisati o tome davaoca pomoći i od njega zahtevati dodatne informacije u predviđenom roku;
 - 1.2. javno pozvati zainteresovane strane da daju svoje komentare u pismenoj formi Kancelariji u roku od mesec dana od dana objavljivanja;
 - 1.3. od Komisije zahtevati da donosi odluku na osnovu člana 13 stav 4. ovog Zakona.
2. Komentari i mišljenja dobijena od zainteresovanih strana, prema podstav 1.2. stav 1. ovog člana dostaviće se davaocu državne pomoći ako su zatražene, i bez otkrivanja identiteta njihovih autora. Davaoc državne pomoći može izneti svoje činjenice Kancelariji u roku od mesec dana od njegovog upoznavnja za komentarima zainteresovanih strana, ili u duži period. u dogovoru sa Kancelarijom

Član 13 **Nezakonita pomoć**

1. Ako davaoc državne pomoći preduzima aktivnosti vezano za primenu projekta o državnoj pomoći pre nego što Komisija donosi odluku prema članu 11 stav 4. ovog zakona, Kancelarija pokreće postupak protiv nezakonite pomoći.
2. Ako Kancelarija na svoju inicijativu, na zahtev Komisije ili na osnovu informacija zainteresovanih strana dobija podatke o nezakonitoj pomoći, ona će zatražiti od davaoca

nezakonite državne pomoći da dostavi sve podatke o dotičnoj pomoći u roku od petnaest (15) radnih dana.

3. U slučaju davanja pomoći a da davaoc nije dostavio potrebne podatke Kancelariji, ili dostavio nepotpune informacije, onda će Kancelarija obnoviti zahtev za podnošenje neophodnih informacija, određujući jedan novi rok od petnaest (15) radnih dana.

4. Komisija ima pravo da od davaoca državne pomoći zatraži obustavu pomoći ako je ona nezakonita, sve dok se ne donosi odluka prema članom 11 stav 4. ovog zakona.

5. Davaoc državne pomoći nakon primanja zahteva od Komisije za obustavu državne pomoći, treba da prekine sa davanjem pomoći i o tome pismeno informisati Kancelariju.

6. Komisija nalaže vraćanje pomoći, ukoliko se ocenjuje da je državna pomoć protivna odredbama ovog Zakona.

7. Vraćanje nezakonite pomoći vrši se zajedno sa kamatom koja se obračunava od dana primanja prve rate.

Član 14 **Obustava odluke**

1. Komisija može da obustavi odluku o odobravanju državne pomoći ako je nakon njenog donošenja u očila da se odluka zasnivala na netačne informacije date od davaoca, a koje su bile važne za odlučivanje.

2. Pre obustave odluke i donošenja nove odluke, Komisija će saslušati činjenice davaoca i za interesovanih strana.

Član 15 **Postojeće šeme pomoći**

1. Davaoci pomoći su obavezni da u roku od šest (6) meseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona podnose Kancelariji sve podatke o postojećim šemama pomoći.

2. Komisija ima pravo da predlaže određene mere da koordinira bilo koju postojeću šemu pomoći u skladu sa odredbama ovog Zakona. Prema tome, Komisija može da zahteva prekid postojeće pomoći i da odlučuje o pokretanje istrage o toj pomoći:

2.1. ako su dodatne informacije budile sumnju o neusklađenost državne pomoći sa odredbama ovog Zakona i da davaoc pomoći nije sproveo potrebne mere koje je predložila Komisija;

2.2. ako državna pomoć nije dodeljena prema uslovima utvrđenim odlukom Komisije prema članu 13 stav 4. ovog zakona;

2.3. ako davalac državne pomoći ne dostavlja dodatne informacije u predviđenom pogodnom roku koji odredi Kancelarija.

3. Nakon razmatranja žalbi u pismenoj formi stranaka i drugih podataka, Komisija će s tim u vezi proveriti podatke, proceniti njihovu važnost i doneti odluku prema član 11 stav 4 ovog zakona, ili prema član 13 stav 6. ovog zakona.

Član 16

Procedura za razmatranje odluke

1. Pre podnošenja žalbe, zahteva se procedura za razmatranju, u kojem se preispita zakonitost i usklađenost šeme pomoći ili individualne pomoći sa odredbama ovog Zakona i drugih akata o njegovoj primeni.

2. Davaoc treba da za ovu proceduru podnosi zahtev najmanje mesec dana po prijemu odluke Komisije. Komisija zatim ima vremena mesec dana da analizira slučaj i donosi odluku.

3. Žalbe protiv donete odluke Komisije, prema stavu 1. ovog člana, mogu se podneti u roku od mesec dana nakon dobijanja odluke, u Kompetentnom Sudu.

4. Žalba podnešena sudu, prema stavu 3.4 ovog člana ne obustavlja izvršenja odluke.

Član 17

Godišnji izveštaj

1. Davaoc državne pomoći, u roku od dva (2) meseca po okončanju kalendarske godine u kojoj je dodeljena državna pomoć, treba da podnose Kancelariji godišnji izveštaj o dodeli pomoći u toj kalendarskoj godini. Format godišnjeg izveštaja određen je u Aneksu 2 podzakonskog akta „o procedurama i formatu izveštavanja“ koju donosi Ministarstvo privrede.

2. Ako Kancelarija, nakon razmatranja podataka godišnjeg izveštaja ili bilo koje informacije davaoca državne pomoći sumnja da pomoć nije dodeljena u skladu sa odredbama Zakona o državnoj pomoći, onda zahtevaće od davaoca pomoći da dopuni informacije. Kancelarija će odrediti koje se informacije traže i zahtevati njihovo dostavljanje do 31 marta.

3. Komisija za državnu pomoć, svake godine 30 juna, će dostaviti izveštaj Vladi i Skupštini Kosova o državnoj pomoći za prethodnu godinu, u kome su obuhvaćene informacije o donetim odlukama Komisije, o opštem iznosu date pomoći i o podeli pomoći prema šemama državne pomoći i individualne pomoći.

Član 18
Planiranje državne pomoći

Davaoc državne pomoći treba da usvoji plan za državnu pomoć u njegovom budžetu i da ga podnosi kao posebnu stavku u budžetu, nakon prethodnog odobravanja Komisije za državnu pomoć.

Član 19
Prelazne odredbe

Šest (6) meseci nakon stupanja na snagu u ovog Zakona, Ministarstvo za finansije će doneti podzakonska akta za njegovu primenu.

Član 20
Saglasnost

Za primenjivanje ovog zakona, kao u suštini tokodje i u proceduri, institucije koje su vezane moraju da se pridržavaju sudsku praksu Pravnog suda evropske unije i Evropske Komisije

Član 21
Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu 1 januara 2012.

Zakon br. L-024
29. jul 2011.godine

Predsednik Skupštine Republike Kosovo

Jakup KRASNIQI